

21. sept. 2001

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

II. volebné obdobie

Číslo: 1773/2001

1182

N á v r h

skupiny poslancov Národnej rady Slovenskej republiky

n a v y d a n i e

zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon Národnej rady Slovenskej republiky
č. 282/1993 Z. z. o zmiernení niektorých majetkových krívd
spôsobených cirkvám a náboženským spoločnostiam

Predkladajú:

Peter	Muránsky	v. r.
Branislav	Orava	v. r.
Jozef	Kužma	v. r.
Viliam	Oberhauser	v. r.
Pál	Farkas	v. r.
Peter	Brňák	v. r.

Návrh na uznesenie:

Národná rada Slovenskej republiky
s c h v a ľ u j e
návrh skupiny poslancov Národnej rady
Slovenskej republiky na vydanie zákona,
ktorým sa mení a dopĺňa zákon Národnej
rady Slovenskej republiky č. 282/1993 Z. z.
o zmiernení niektorých majetkových krívd
spôsobených cirkvám a náboženským
spoločnostiam

Bratislava september 2001

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

II. volebné obdobie

N á v r h

Zákon

Z

ktorým sa mení a dopĺňa zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 282/1993 Z. z. o zmiernení niektorých majetkových krívd spôsobených cirkvám a náboženským spoločnostiam.

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

Čl. I

Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 282/1993 Z. z. o zmiernení niektorých majetkových krívd spôsobených cirkvám a náboženským spoločnostiam sa mení a dopĺňa takto:

1. V § 1 sa za odsek 2 vkladá nový odsek 3, ktorý znie :
„(3) Predmetom vrátenia sú aj pozemky, ktoré sú súčasťou lesného pôdneho fondu v národnom parku. S pozemkami sa vydávajú aj hospodárske budovy a ostatné stavby slúžiace lesnej výrobe nachádzajúce sa na týchto pozemkoch.“.
Doterajší odsek 3 sa označuje ako odsek 4.
2. § 4 sa dopĺňa odsekom 4, ktorý znie :
(4) „S lesnými pozemkami sa vydajú aj investičné lesné cesty vybudované z prostriedkov štátu, ako aj hospodárske budovy a ostatné stavby slúžiace lesnej výrobe vybudované z prostriedkov štátu, nachádzajúce sa na lesných pozemkoch vo vlastníctve cirkví a náboženských spoločností.“.
3. V § 5 ods. 1 sa na konci pripája táto veta :
„Na vydanie veci uvedenej v § 1 ods. 3 a v § 4 ods. 4 vyzve oprávnená osoba povinnú osobu písomne v lehote najneskôr do 31. decembra 2002, inak právo zaniká.“.
4. V § 7 ods. 1 písm. e) sa vypúšťajú slová „sú súčasťou lesného pôdneho fondu v národnom parku“.

Čl. II.

Tento zákon nadobúda účinnosť dňom vyhlásenia.

Dôvodová správa

Všeobecná časť :

V zmysle doterajších reštitučných zákonov, ktorými sa vrátilo vlastnícke právo k lesným pozemkom fyzickým osobám, spoločenstvám, obciam a mestám, boli týmto oprávneným osobám vydané aj pozemky (a ostatné nehnuteľné veci) nachádzajúce sa v národných parkoch. Iba v § 7 ods. 1 písm. e) zákona č. 282/1993 Z.z. o zmiernení majetkových krívd spôsobených cirkvám a náboženským spoločnostiam, je blokácia vydávania pozemkov, ktoré sú súčasťou lesného pôdneho fondu v národných parkoch. Neboli vydané pozemky, ale ani hospodárske budovy a ostatné stavby slúžiace lesnej výrobe na nich sa nachádzajúce. Vzhľadom na to, že na cirkevných pozemkoch v národných parkoch (Slovenský raj - približne 2700 ha lesa) hospodária v súčasnosti Lesy SR, štátny podnik, považujeme § 7 ods. 1 písm. e) zákona č. 282/1993 Z. z. za diskriminačný a nespravodlivý. Aj cirkev a cirkevné spoločnosti vedia zabezpečiť dostatok odborného personálu k riadnemu obhospodarovaniu týchto nehnuteľností.

Ani jeden z reštitučných zákonov, ktorými bolo navrátené vlastnícke právo k nehnuteľným veciam fyzickým osobám, pozemkovým spoločenstvám, obciam, mestám, cirkvám a náboženským spoločnostiam, neriešil problém navrátenia investičných lesných ciest, ktoré boli vybudované štátnym podnikom Lesy SR na lesných pozemkoch neštátnych subjektov.

Navrhovaná novela zákona č. 282/1993 Z. z. by aspoň čiastočne vyriešila tento dlhodobý problém z hľadiska obhospodarovania lesov. Bezplatný prevod investičných lesných ciest postavených štátnym podnikom Lesy SR na lesných pozemkoch vo vlastníctve cirkví a náboženských spoločností by do istej miery kompenzoval následky represívneho prístupu minulého režimu. Investičné lesné cesty Lesy SR, štátny podnik evidujú ako hmotný investičný majetok, avšak reálne ho nevyužívajú, neudržiavajú a neopravujú. Vlastník lesných pozemkov naopak nemôže vynakladať finančné prostriedky na ich opravu, hoci tieto lesné cesty využíva, čím vzniká nežiadúci stav a majetok štátu sa devastuje.

Mnohé stavby (horárne, poľovnícke chaty a pod.), ktorých pôvodným vlastníkom bola cirkev a boli postavené na lesnom pôdnom fonde pre potreby lesnej prevádzky v cirkevných lesoch, boli v mnohých prípadoch štátnym podnikom lesného hospodárstva zbúrané. Na ich mieste, resp. na iných pozemkoch vo vlastníctve cirkví, resp. náboženských spoločností, boli postavené nové stavby (horárne, poľovnícke chaty a pod.), slúžiace lesnej prevádzke a sú vo vlastníctve SR, resp. v správe štátneho podniku Lesy SR. Vzhľadom na to, že predmetné stavby holi postavené výlučne pre potreby lesnej prevádzky vlastníka (užívateľa) okolitých lesných pozemkov, je potrebné, aby vlastníctvo k týmto stavbám prešlo bezplatným prevodom na vlastníka lesných pozemkov. Tento spôsob by taktiež predstavoval vzájomné vysporiadanie ako určitú formu kompenzácie obidvoch strán.

Prax ukázala, že 12 mesačná lehota na výzvu povinnej osobe je nedostatočná, vzhľadom na prerušené vlastnícke vzťahy a nedostatočnú evidenciu právnych vzťahov v katastri nehnuteľností, navrhujeme preto dlhšiu lehotu.

Predkladaný návrh zákona je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, zákonmi ako aj medzinárodnými zmluvami, ktorými je Slovenská republika viazaná.

Návrh zákona nebude mať dopad na zamestnanosť a organizačné zabezpečenie, ako ani na tvorbu pracovných miest. Taktiež nebude mať dopad na štátny rozpočet, ani na rozpočty obcí. Návrh zákona bol prerokovaný s Ministerstvom financií Slovenskej republiky, ktorého vyjadrenie tvorí prílohu tohto návrhu.

Doložka zlučiteľnosti návrhu novely zákona s právom Európskej únie

- 1. Navrhovateľ zákona:* poslanci Národnej rady Slovenskej republiky
- 2. Názov návrhu zákona:* Návrh poslancov NR SR na vydanie zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 282/1993 Z. z. o zmiernení niektorých majetkových krívd spôsobených cirkvám a náboženským spoločnostiam
- 3. V práve Európskej únie problematika návrhu zákona:* nie je upravená
- 4. Návrh zákona svojou problematikou:* n e p a t r í medzi priority odporúčané v Príprave asociovaných krajín strednej a východnej Európy na integráciu do vnútorného trhu Európskej únie (Biela kniha) ani medzi prioritné oblasti aproximácie práva obsiahnuté v čl. 70 Európskej dohody o pridružení
- 5. Charakteristika právnych noriem Európskej únie, ktorými je upravená problematika návrhu zákona:* vzhľadom na bod 3 nie je aktuálne
- 6. Vyjadrenie stupňa kompatibility s právom EÚ:* návrh je plne kompatibilný s právom EÚ.

Osobitná časť:

K bodu 1

Rozširuje sa rozsah pôsobnosti zákona aj na pozemky, ktoré sú súčasťou fondu v národnom parku a na hospodárske budovy a ostatné stavby (horárne, poľovnícke chaty a pod.), ktoré slúžia lesnej výrobe a nachádzajú sa na týchto pozemkoch.

K bodu 2

Do rozsahu pôsobnosti novely zákona spadajú doteraz nevydávané nehnuteľné veci ako sú investičné lesné cesty; hospodárske budovy a ostatné stavby slúžiace lesnej výrobe vybudované zo štátnych prostriedkov, ktoré sa nachádzajú na lesných pozemkoch vo vlastníctve cirkví a náboženských spoločností. Štátne podniky lesného hospodárstva v súčasnosti cesty nevyužívajú ani neudržiavajú, čím sa majetok štátu znehodnocuje. Bezplatné odovzdanie investičných lesných ciest, hospodárskych budov a ostatných stavieb (horárne, poľovnícke chaty a pod.), ktoré boli štátnymi podnikmi lesného hospodárstva vybudované na pôvodných cirkevných lesných pozemkoch po ich zbúraní, resp. na iných lesných pozemkoch vo vlastníctve cirkví a náboženských spoločností, predstavuje určitú formu kompenzácie nárokov obidvoch strán (ušlé výnosy z nájomného a na druhej strane náklady na údržbu, opravy a pod.).

K bodu 3

Právo žiadať o vydanie nehnuteľnej veci má oprávnená osoba odo dňa účinnosti zákona do 31.12.2002. Ide o prekluzívnu lehotu, po uplynutí ktorej právo zaniká.

K bodu 4

Doterajší zákon neumožňoval vydanie nehnuteľných vecí nachádzajúcich sa v národnom parku. Novela tak odstráni diskrimináciu voči cirkvám a náboženským spoločnostiam, ktorým tieto nehnuteľné veci vydané neboli. Podľa ostatných reštitučných zákonov totiž oprávneným osobám ako sú fyzické osoby, pozemkové spoločenstvá, obce a mestá boli vydané i nehnuteľnosti nachádzajúce sa v národných parkoch.

Ministerstvo financií SR
Odbor štátneho rozpočtu

Národná rada
Slovenskej republiky

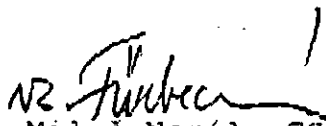
Bratislava 21.09.01

Veď: Stanovisko odboru štátneho rozpočtu k rozpočtovým
dôsledkom návrhu skupiny poslancov NR SR na vydanie zákona,
ktorým sa mení a dopĺňa zákon č.282/1993 Z.z. o zmiernení
niektorých majetkových krívd spôsobených cirkvám a náboženským
spoločenostiam

V dôvodovej správe predloženého návrhu sa konštatuje, že
návrh zákona nebude mať dopad na zamestnanosť a organizačné
zabezpečenie, ako ani na tvorbu pracovných miest. Taktiež
nebude mať dopad na štátny rozpočet, ani na rozpočty obcí.

Odbor štátneho rozpočtu, sa nestotožňuje s týmto
konštatovaním vzhľadom na to, že predkladaný návrh
nekonkretizuje o ktoré budovy a celkovú výmeru pozemkov by
išlo. Preto nie je možné úplne vylúčiť, že z prijatia návrhu
zákona nevyplynú vplyvy na štátny rozpočet z hľadiska
dodatkových výdavkov štátu.

Odbor štátneho rozpočtu sa v tejto etape posudzovania
návrhu nevyjadruje k jeho legislatívnej a obsahovej stránke.


Ing. Miloš Nosál, CSc.

riaditeľ odboru štátneho rozpočtu

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

II. volebné obdobie

Číslo: 1773/2001

1182a

Spoločná správa

výborov Národnej rady Slovenskej republiky o prerokovaní návrhu skupiny poslancov Národnej rady Slovenskej republiky na vydanie zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 282/1993 Z. z. o zmiernení niektorých majetkových krívd spôsobených cirkvám a náboženským spoločnostiam (tlač 1182) v druhom čítaní

Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre kultúru a médiá ako gestorský výbor podáva Národnej rade Slovenskej republiky podľa § 79 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 350/1996 Z. z. o rokovacom poriadku Národnej rady Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov spoločnú správu výborov Národnej rady Slovenskej republiky o prerokovaní vyššie uvedeného návrhu zákona:

I.

Národná rada Slovenskej republiky uznesením č.1706 z 30. októbra 2001 pridělila návrh skupiny poslancov Národnej rady Slovenskej republiky na vydanie zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 282/1993 Z. z. o zmiernení niektorých majetkových krívd spôsobených cirkvám a náboženským spoločnostiam (tlač 1182) na prerokovanie týmto výborom Národnej rady Slovenskej republiky:

Ústavnoprávnemu výboru Národnej rady Slovenskej republiky,
Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre financie, rozpočet a menu,
Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre pôdohospodárstvo,
Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre životné prostredie a ochranu prírody a
Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre kultúru a médiá.

Určené výbory NR SR prerokovali predmetný návrh zákona v lehote určenej uznesením Národnej rady Slovenskej republiky. Iné výbory o návrhu zákona nerokovali.

II.

Gestorský výbor konštatuje, že do začatia rokovania o návrhu zákona nedostal žiadne stanoviská od poslancov podané podľa § 75 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky o rokovacom poriadku Národnej rady Slovenskej republiky.

III.

K predmetnému návrhu zákona určené výbory Národnej rady Slovenskej republiky predložili nasledovné návrhy:

Ústavnoprávny výbor NR SR **prerušuje rokovanie do obdržania stanoviska vlády SR.**

Ostatné výbory NR SR v prijatých uzneseniach zhodne odporúčajú návrh zákona **schváliť s týmito pozmeňujúcimi návrhmi:**

1. **K čl. I - nový bod**

V § 2 sa doterajšie znenie označuje ako odsek 1 a dopĺňa sa odsekom 2, ktorý znie:

„(2) Oprávnenou osobou podľa odseku 1 na vydanie vecí podľa § 4 ods. 2 písm. i) je Evanjelická cirkev Augsburgského vyznania na Slovensku a Reformovaná cirkev na Slovensku.“

Evanjelická cirkev augsburského vyznania pôsobila v bývalom Rakúsko-Uhorsku a potom v Československej republike ako jednotné spoločenstvo evanjelikov rôznych národností a vlastnila hnutelný a nehnuteľný majetok. Po vzniku Slovenského štátu v roku 1939 pod politickým tlakom bola 14. júna 1939 zriadená aj Nemecká evanjelická a. v. cirkev, kde bol prevedený hnutelný aj nehnuteľný majetok určených cirkevných zborov. Po skončení II. svetovej vojny Zbor povereníkov SNR prijal 3. augusta 1945 schvaľovaciu doložku o vypustení veriacich nemeckej národnosti z Evanjelickej cirkvi a. v. na Slovensku. Odvtedy je na Slovensku len jedna Evanjelická cirkev a. v. a povereníctvo vo vyhláske č. 253/1945 Zb. vyrieklo len to, že majetok ústredia Nemeckej evanjelickej cirkvi a. v. zveruje do správy evanjelickej cirkvi a. v. na Slovensku. Až 20. apríla 1960 Povereníctvo financií a Povereníctvo školstva a kultúry inštrukciou č. 53/774/60 zoštatnilo majetok Nemeckej evanjelickej cirkvi a. v. Celý pôvodný nehnuteľný i hnutelný majetok Evanjelickej cirkvi vrátane majetku cirkevných zborov aj po roku 1945 slúžil potrebám opätovne zjednoteným veriacim Evanjelickej cirkvi. Aj napriek jednoznačnému stanovisku Ministerstva kultúry SR č. 285/94 – 320 z 29. júla 1994 o oprávnené uplatnených reštitučných nárokoch nedošlo k spravodlivému vydaniu nehnuteľného majetku v zmysle zákona č. 282/1993 Z. z. Evanjelické zbory, Generálny biskupský úrad Evanjelickej cirkvi a. v. musia podávať žaloby na súdy, ktoré nielen že nerozhodujú promptne a sú zbytočne zaťažované, ale môžu aj

oprávnenej požiadavke Evanjelickej cirkvi a. v. nevyhovieť, čo by nebolo na prospech veriacich, štátu a spoločnosti. Predkladaný dopĺňajúci návrh má takýmto komplikáciám predísť a odstrániť zbytočné pochybnosti o následnosti vlastníctva majetku Evanjelickej cirkvi a. v., ktorý bol zoštatnený po zániku Nemeckej evanjelickej cirkvi a. v. Rovnako návrh explicitne definuje aj Reformovanú cirkev na Slovensku ako oprávnenú osobu.

Výbor NR SR pre financie, rozpočet a menu
Výbor NR SR pre kultúru a médiá

Gestorský výbor odporúča neschváliť

2. V § 2 pôvodné znenie označiť ako odsek 1

Doplniť nový ods. 2 tohto znenia:

„2/ Oprávnenou osobu po Nemeckej evanjelickej a. v. cirkvi v Slovenskej republike a jej cirkevno-organizačných jednotiek podľa odseku 1 na vydanie vecí podľa § 4 ods. 2 písm. i) je Evanjelická cirkev augsburského vyznania na Slovensku a jej príslušné cirkevné organizačné jednotky.“

Evanjelická cirkev a. v. v bývalom Rakúsko-Uhorsku, potom v Československej republike pôsobila ako jednotné spoločenstvo evanjelikov rôznych národností a vlastnila hnuťelný a nehnuteľný majetok. Po skončení II. svetovej vojny zbor povereníkov SNR 3. 8. 1945 prijal schvaľovaciu doložku o vypustení veriacich nemeckej národnosti z EV. a. v. na Slovensku. Odvtedy je na Slovensku len jedna Evanjelická cirkev a. v. Aj napriek jednoznačnému stanovisku Ministerstva kultúry SR č. 285/94-320 z 29.7.1994 oprávnené uplatnených reštitučných nárokov nedošlo k spravodlivému vydaniu nehnuteľného majetku v zmysle zákona č. 282/1993 Z. z. Tento návrh má predísť týmto komplikáciám a odstrániť pochybnosti o následnosti vlastníctva EV. a. v. cirkvi majetku, ktorý bol zoštatnený po zániku nemeckej Evanjelickej cirkvi a. v.

Výbor NR SR pre pôdohospodárstvo

Gestorský výbor odporúča schváliť

3. K čl. I - nový bod

§ 4 ods.2 sa dopĺňa písmenom i), ktoré znie:

„i) zoštatnenia podľa inštrukcie Povereníctva financií a Povereníctva školstva a kultúry č. 53 / 774 / 60 z 20. apríla 1960.“

Detto ako v bode 1

Výbor NR SR pre financie, rozpočet a menu
Výbor NR SR pre kultúru a médiá

Gestorský výbor odporúča neschváliť

4. K čl. I – bod 3

Text v bode 3 návrhu sa dopĺňa takto:

Za slová „v § 4“ sa vkladajú slová „ods. 2 písm. i) a “

Detto ako v bode 1

Výbor NR SR pre financie, rozpočet a menu
Výbor NR SR pre pôdohospodárstvo
Výbor NR SR pre kultúru a médiá

Gestorský výbor odporúča schváliť

5. K čl. I – nový bod

§ 4 ods. 2 sa dopĺňa písmenom i), ktoré znie:

„i) prevzatia podľa opatrenia Povereníctva financií a Povereníctva školstva a kultúry č. 53/774/60 z 20. apríla 1960 a rozhodnutia Mestského národného výboru v Bratislave, finančný odbor č. 293/1961 z 10. januára 1961 v spojení s rozhodnutím Obvodného národného výboru Bratislava – Staré mesto z 27. februára 1961.“

Detto ako v bode 2

Výbor NR SR pre pôdohospodárstvo

Gestorský výbor odporúča schváliť

6. V treťom bode návrhu v § 5 ods. 1 sa vypúšťajú slová "v lehote".

Ide o nadbytočné slovo – jazyková úprava.

Výbor NR SR pre životné prostredie a ochranu prírody
Výbor NR SR pre kultúru a médiá

Gestorský výbor odporúča schváliť

7. V čl. II sa slová "dňom vyhlásenia" nahrádzajú slovami "1. marca 2002".

Ide o dodržanie postupu podľa § 69 zákona NR SR č. 350/1996 Z. z. o rokovanom poriadku NR SR v spojení s čl. 6 ods. 8 Legislatívnych pravidiel tvorby zákonov č. 19/1997 Z. z., podľa ktorého sa ustanovenie účinnosti "dňom vyhlásenia" použije len výnimočne a musí sa vždy odôvodniť. Také odôvodnenie v návrhu chýba. Preto treba ustanoviť konkrétny dátum účinnosti v závislosti od času prerokovania a schválenia zákona.

Výbor NR SR pre životné prostredie a ochranu prírody
Výbor NR SR pre kultúru a médiá

Gestorský výbor odporúča schváliť

O pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhoch gestorský výbor odporúča hlasovať

- a) spoločne o bodoch 2, 4, 5, 6 a 7
b) spoločne o bodoch 1 a 3

- a tieto **schváliť**
a tieto **neschváliť**

IV.

Gestorský výbor na základe stanovísk výborov k návrhu skupiny poslancov Národnej rady Slovenskej republiky na vydanie zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 282/1993 Z. z. o zmiernení niektorých majetkových krívd spôsobených cirkvám a náboženským spoločnostiam (tlač 1182) vyjadrených v ich uzneseniach uvedených pod bodom III. tejto správy a stanoviskách poslancov gestorského výboru vyjadrených v rozprave k tomuto návrhu zákona podľa § 79 ods. 4 a § 83 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 350/1996 Z. z. o rokovacom poriadku Národnej rady Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov

o d p o r ú č a

Národnej rade Slovenskej republiky

*predmetný návrh zákona v znení pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhov uvedených v tejto správe **schváliť**.*

Súčasne výbor poveril spoločného spravodajcu výborov Jozefa **Kužmu**, aby Národnej rade Slovenskej republiky predložil návrhy podľa § 83 ods. 4, § 84 ods. 2 a § 86 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 350/1996 Z. z. v znení neskorších predpisov.

Predmetná spoločná správa výborov Národnej rady Slovenskej republiky o návrhu zákona (tlač 1182) bola schválená uznesením Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre kultúru a médiá (gestorský výbor) z 3. decembra 2001 č. 335.

Bratislava 3. decembra 2001

Ján Budaj v. r.

podpredseda Výboru NR SR pre kultúru a médiá